

#POSLEDNJE AMERIČKE SNAGE NAPUSTILE SU AFGANISTAN NAKON GOTOVO 20 GODINA, TALIBANI SLAVE#

Prije nego što je posljednji američki avion napustio Kabul u ponedjeljak u ponoć, mnogi svijetli, zadivljujući prizori i zvukovi gradskog života u Afganistanu počeli su jenjavati jer se oni koji su ostali pokušavaju uklopiti u strogi ton novih vladara talibana.

Talibani su dosad nastojali pokazati svijetu pomirljivije lice, bez ikakvih strogih javnih kazni i izravnih zabrana javnih zabava što je obilježavalo njihovo vrijeme na vlasti prije 2001.

Kulturne aktivnosti su dopuštene, kažu, sve dok su u skladu sa šerijatskim zakonom i islamskom kulturom Afganistana.

Talibanske vlasti u Kandaharu, rodnom mjestu pokreta, prošlog tjedna izdale su formalnu naredbu protiv radijskih postaja koje puštaju glazbu i spikerica, no za mnoge ta naredba nije bila ni potrebna.

Već su prebojani šareni izlozi kozmetičkih salona, traperice su zamijenile tradicionalne haljine, a radijske postaje su s hindskog i perzijskog popa prešle na mračnu domoljubnu glazbu.

"Nisu nam talibani naredili da išta promijenimo, zasad smo promijenili program jer ne želimo da nas talibani prisile na zatvaranje", rekao je Khalid Sediqqi, producent na privatnoj radio postaji u gradu Ghazniju.

"Nitko u ovoj zemlji nije ni raspoložen za zabavu, svi smo u stanju šoka", rekao je. "Nisam više siguran hoće li itko više upaliti radio."

U 20 godina vlade koju je podržavao zapad, u Kabulu i drugim gradovima razvila se živahna popularna kultura s mnoštvom bildera, energetske napitaka, ekstravagantnih frizura i jangle popa. Turske sapunice, pozivni programi i televizijske emisije poput 'Afganistanska zvijezda' postali su veliki hitovi.

'Toksično'

Promjena je zaostajala među starijim talibanima od kojih su mnogi odrastali u vjerskim medresama i proživjeli godine sukoba i teškoća.

"Naša kultura je postala toksična, posvuda vidimo ruski i američki utjecaj, čak i u hrani koju jedemo, to bi ljudi trebali shvatiti i napraviti potrebne promjene", rekao je zapovjednik talibana. "Treat će vremena, ali to će se dogoditi."

Promjena se već primjećuje u cijeloj zemlji.

Iako su viši talibanski dužnosnici više puta rekli da bi se njihove snage trebale ponašati prema stanovništvu s poštovanjem i ne izricati proizvoljne kazne, mnogi u to sumnjaju ili im ne vjeruju da mogu kontrolirati svoje borbe na ulicama.

Utihnula glazba u Afganistanu, narod se prilagođava talibanskoj vlasti

Kategorija: SVIJETAŽurirano: Utorak, 31 Kolovoz 2021 10:25

Objavljeno: Utorak, 31 Kolovoz 2021 08:03

"Nema glazbe u cijelom gradu Jalalabadu, ljudi su uplašeni jer talibani tuku ljude", rekao je Naseem, bivši dužnosnik u istočnoj pokrajini Nangarhar.

Zarifullah Sahel, lokalni novinar u pokrajini Laghman blizu Kabula, rekao je da je šef talibanskog lokalnog Povjerenstva za kulturu rekao državnom radiju i šest privatnih radijskih postaja da prilagode svoje programe kako bi bili u skladu sa šerijatskim zakonom.

Otad su presušili glazbeni, politički, kulturni i informativni programi koji se ne odnose na vjerska pitanja.

Čak i ondje gdje nisu izdane formalne naredbe, poruka je jasna: nema više slobodnog kretanja i sigurnije je ne isticati se.

"Bojim se da bih mogao postati meta talibana ako me vide u trapericama, zapadnjačkim majicama ili odijelu", rekao je Mustafa Ali Rahman, bivši porezni službenik u provinciji Lagman.

Bivši aktivist u sjevernom gradu Mazari Sharifu rekao je da se čini da su trgovine i restorani sami odlučili isključiti radio.

"Nema upozorenja o glazbi, ali ljudi su je sami ugasili", rekao je.

Posljednje američke snage napustile su Afganistan nakon gotovo 20 godina

SAD je u ponedjeljak priopćio da je dovršio povlačenje svojih snaga iz Afganistana gotovo 20 godina nakon napada na tu zemlju kojim je odgovorio na napade na Ameriku 11. rujna 2001. godine.

Više od 122.000 osoba napustilo je Kabul zračnim mostom uspostavljenim 14. kolovoza, dan prije nego što su kontrolu nad Afganistanom ponovno preuzeli talibani, koji su pružili utočište militantnoj skupini Al Qaeda, koju se optužuje za napade na New York i Washington 2001. godine.

Washington i saveznici u NATO-u nisu predviđeli da će talibani tako brzo preuzeti vlast te su bili prisiljeni brzo napustiti zemlju, ostavljajući iza sebe tisuće Afganistanaca koji su im pomagali.

"Ovaj je odlazak bio vrlo bolan. Nismo uspjeli izvući sve koje smo htjeli", rekao je general Frank McKenzie, zapovjednik središnjeg zapovjedništva američkih oružanih snaga, na brifingu za novinare u Pentagonu.

"Ali mislim da smo ostali i 10 dana duže, ne bismo uspjeli sve izvući", rekao je McKenzie, dodajući da je glavni američki diplomat u Afganistanu Ross Wilson, bio na zadnjem letu.

Hitna evakuacija okončana je prije krajnjeg roka u utorak, koji je odredio američki predsjednik Joe Biden, odlučivši provesti sporazum o povlačenju trupa koji je s talibanima sklopio njegov prethodnik Donald Trump.

Sjedinjene Države i njihovi zapadni saveznici pokušali su spasiti svoje državljane te prevoditelje,

zaposlenike lokalnog veleposlanstva, aktiviste za građanska prava, novinare i druge ugrožene Afganistance.

Evakuacije su postale još opasnije nakon što je u četvrtak u napadu bombaša samoubojice, za koji je odgovornost preuzela Islamska država - neprijatelj i Zapada i talibana - poginulo 13 pripadnika američke vojske i više Afganistanaca koji su čekali na ulazu u zračnu luku.

Biden, suočen s oštrim kritikama u zemlji i inozemstvu zbog svojih odluka, obećao je nakon krvavog napada na zračnu luku u Kabulu da će uhvatiti odgovorne.

Talibani slave pobjedu: Odjekivala slavljenička pucnjava

Slavljenička pucnjava odjekivala je Kabulom nakon što su talibanski borci u utorak prije zore preuzeli kontrolu nad aerodromom, poslije povlačenja posljednjih američkih vojnika, čime je okončan 20-godišnji rat nakon kojeg je islamistička skupina jača nego što je bila 2001. godine.

Video snimka koju su dijelili talibani prikazivala je borce kako ulaze na aerodrom nakon što su posljednji američki vojnici otišli minutu prije ponoći, obilježivši kraj žurnog i ponižavajućeg izlaska Washingtona i njegovih NATO saveznika.

"Posljednji američki vojnik napustio je kabluski aerodrom i naša zemlja dobila je potpunu samostalnost", rekao je talibanski glasnogovornik Qari Yusuf, a prenijela je Al Jazeera.

Američka vojska podijelila je sliku snimljenu kamerama za noćno snimanje posljednjeg američkog vojnika kako se ukrcava na zadnji evakuacijski letaiz Kabula - general bojnika Chrisa Donahuea, zapovjednika 82. zrakoplovne divizije.

U najdužem američkom ratu poginulo je blizu 2500 američkih vojnika i oko 240 tisuća Afganistanaca, dok je koštao oko 2000 milijardi dolara.

Iako je bio uspješan u svrgavanju talibana s vlasti i sprječavanju da se Afganistan koristi kao baze Al Kaide iz koje se može napadati SAD, okončan je tako da ekstremni militanti kontroliraju više teritorija nego što su ikad kontrolirali tijekom svoje prijašnje vladavine od 1996. do 2001. godine.

Te godine su bile obilježene brutalnim nametanjem talibanskog strogog tumačenja islamskog zakona, a svijet sada gleda hoće li talibani formirati umjereniju i inkluzivniju vladu u mjesecima koji dolaze.

Masovnim, ali kaotičnim povlačenjem SAD-a i saveznika tijekom posljednja dva tjedna uspješno su evakuirane 122 tisuće ljudi iz Kabula, no svejedno su u zemlji ostali deseci tisuća Afganistanaca koji su pomagali zapadnim zemljama i koji se boje odmazde talibana.

Kontingent Amerikanaca, za koje je američki državni tajnik Antony Blinken procijenio da ih je manje od 200, vjerojatnije oko 100, željeli su otići, no nisu se uspjeli ukrcati na posljednje letove.

General Frank McKenzie, zapovjednik Središnjeg zapovjedništva SAD-a, rekao je na brifingu u

Pentagonu da je glavni američki diplomat Ross Wilson bio na posljednjem C-17 letu iz zemlje.

"Puno je emocija povezano s ovim odlaskom. Nismo izvukli sve koje smo željeli izvući iz zemlje. No da smo ostali dodatnih 10 dana, ne bismo uspjeli izvući sve van", rekao je McKenzie novinarima.

Nacionalna sramota

Predsjednik Joe Biden je u priopćenju branio svoju odluku da se drži roka za povlačenje američke vojske. Rekao je da će svijet držati talibane obveznima da dopuste siguran izlazak onima koji žele napustiti zemlju.

"Sada je naša 20-godišnja vojna prisutnost u Afganistanu završila", rekao je Biden koji je zahvalio američkoj vojsci na provedbi opasnog povlačenja. Američkoj naciji planira se obratiti u utorak poslijepodne.

Biden je rekao da je SAD davno postigao ciljeve koje je zadao u svrgavanju talibana 2001. godine zbog pružanja utočišta militantima koji su organizirali napad na SAD 11. rujna.

Republikanci i neki demokrati žestoko su kritizirali predsjednika zbog toga kako je reagirao u Afganistanu otkad su talibani preuzeli Kabul ranije ovaj mjesec nakon strelovitog napredovanja i kolapsa vlade koju je podupirao SAD.

Senator Ben Sasse, republikanski član obavještajnog odbora Senata, nazvao je američko povlačenje "nacionalnom sramotom" koja je "izravan rezultat kukavičluka i nesposobnosti predsjednika Bidena."

No demokratski senator Sheldon Whitehouse je tvitao: "Bravo za naše diplomate, vojsku i obavještajne agencije. Evakuacija 120 tisuća ljudi u opasnoj i turbulentnoj situaciji nešto je što nitko drugi ne bi mogao provesti."

Blinken je rekao da je SAD spreman raditi s novom talibanskom vladom ako ne bude vršila odmazdu protiv oponenta u zemlji.

"Talibani traže međunarodni legitimitet i podršku. Naša pozicija je ta da će bilo kakav legitimitet i podrška morati biti zasluženi", rekao je.

Talibani moraju oživjeti ratom uništenu ekonomiju, s time da neće moći računati na milijarde dolara strane pomoći koja se slijevala prethodnoj vladajućoj eliti i koja je hranila sustavnu korupciju.

Stanovništvo izvan gradova suočava se s onim što UN-ovi dužnosnici nazivaju katastrofalnom humanitarnom situacijom koja je pogoršana teškom sušom. (Hina)

Utihnula glazba u Afganistanu, narod se prilagođava talibanskoj vlasti

Kategorija: SVIJETAžurirano: Utorak, 31 Kolovoz 2021 10:25

Objavljeno: Utorak, 31 Kolovoz 2021 08:03

